

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ФОРМУВАННЯ ВИБІРКОВОЇ ЧАСТИНИ НАВЧАЛЬНИХ ПЛАНІВ
ІЗМАЇЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ГУМАНІТАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Розглянуто та затверджено на засіданні вченої ради
ІДГУ, протокол № 6 від 28 січня 2016 р.

I. Загальні положення.

1.1. Положення є основним нормативним документом, що регламентує порядок формування вибіркової частини навчальних планів Ізмаїльського державного гуманітарного університету (далі – Університет).

1.2. Даний порядок запроваджується в Університеті з метою:

- сприяння досягненню цілей Болонського процесу та забезпечення якості освіти, що відповідає європейським стандартам;
- створення необхідних умов для реалізації нової парадигми вищої освіти – студентоцентрованого навчання;
- реалізації основних принципів гуманізації освіти;
- збільшення різноманітності освітніх програм, покращення їх якості, забезпечення відповідності фахової підготовки в Університеті вимогам національного ринку праці, змінам, що відбуваються в державі і світі;
- реалізації ідеї максимальної придатності випускників до працевлаштування, створення умов для розвитку особистості й творчої самореалізації кожного студента;
- забезпечення відповідності освітніх програм очікуванням та схильностям здобувачів вищої освіти, індивідуалізації компетентностей випускників;
- забезпечення можливості формування студентами індивідуальної освітньої траєкторії в межах певної освітньої програми;
- створення необхідних умов для оптимізації переліку вибірових навчальних дисциплін;
- регламентування порядку формування вибіркової частини навчальних та робочих навчальних планів.

1.3. Нормативними підставами для розробки і впровадження цього Положення є: Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р.; наказ МОН України №943 від 16.10.2009 р. «Про запровадження у вищих навчальних закладах України Європейської кредитно-трансферної системи»; «Методичні рекомендації щодо запровадження Європейської кредитно-трансферної системи та її ключових документів у вищих навчальних закладах» від 26.02.2010 р.; наказ МОН України №47 від 26.01.2015 р. «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік»; Ліцензійні умови провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187.

1.4. Основним нормативним документом, що визначає організацію освітнього процесу за конкретною спеціальністю, є навчальний план. Навчальний план – це нормативний документ вищого навчального закладу, який складається на основі освітньо-професійної програми і повинен містити:

- відомості про освітній ступінь, галузь знань, спеціальність, спеціалізацію (освітню програму), кваліфікацію;
- нормативний термін навчання;
- графік освітнього процесу;
- розділи теоретичної і практичної підготовки;

- блоки нормативних навчальних та вибіркових дисциплін із вказаними обсягами у кредитах ЄКТС, послідовністю їх вивчення, формами проведення навчальних занять та їх обсягом, формами семестрового контролю;
- перелік факультативних дисциплін з обсягами навчальних годин;
- форми підсумкової атестації;
- загальний бюджет навчального часу за весь нормативний термін навчання та його поділ на аудиторний навчальний час та на час, відведений на самостійну навчальну роботу.

1.5. Навчальний план розробляється на весь нормативний термін навчання для кожного освітнього ступеня (бакалавр, магістр), кожної спеціальності й кожної форми навчання (денна, заочна). Оформлення навчальних планів має бути виконане у відповідності до затвердженої форми (форма № Н-3.01а).

1.6. Нормативні навчальні дисципліни встановлюються освітньо-професійною (освітньо-науковою) програмою і групуються за циклами підготовки (загальний, професійний).

1.7. Дисципліни вільного вибору студентів вводять до навчального плану з метою:

- задоволення освітніх потреб студента;
- забезпечення можливостей поглибленого вивчення навчальних курсів, що входять до нормативної частини;
- набуття додаткових загальноосвітніх та фахових компетентностей;
- урахування особистих прагнень та уподобань студентів щодо своєї майбутньої професійної діяльності.

1.8. Вибіркові дисципліни складають не менше 25% від загального обсягу кредитів ЄКТС, тобто 60 кредитів ЄКТС для студентів ОС «бакалавр» та 24 кредити ЄКТС для студентів ОС «магістр».

1.9. Вивчення дисциплін вільного вибору рекомендується планувати для студентів ОС «бакалавр» не раніше третього семестру, а для студентів ОС «магістр» не раніше другого семестру.

2. Структура та порядок формування вибіркової частини навчальних планів.

2.1. Вибіркова частина навчального плану включає цикли загальної та професійної підготовки, для кожного з яких встановлюється наступний обсяг кредитів, який студент повинен здобути протягом навчання:

- для ОС «бакалавр»: загальні вибіркові дисципліни – 9 кредитів ЄКТС; професійні вибіркові дисципліни – 51 кредит ЄКТС (для педагогічних спеціальностей цикл включає дисципліни психолого-педагогічної підготовки – 6 кредитів ЄКТС, науково-предметної підготовки – 45 кредитів ЄКТС);

- для ОС «магістр»: загальні вибіркові дисципліни – 3 кредити ЄКТС; професійні вибіркові дисципліни – 21 кредит ЄКТС.

2.2. Вибіркова частина циклу професійної підготовки включає блоки дисциплін спеціальності (предметної спеціалізації) та спеціалізації (другої предметної спеціалізації). Розподіл кредитів між цими блоками встановлюється випусковою кафедрою. При цьому кількість кредитів для блоку дисциплін

спеціалізації має становити не менше 25% загальної кількості кредитів циклу професійної підготовки (для спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціалізаціями) блок дисциплін другої предметної спеціалізації, що має рівнозначний з основною предметною спеціалізацією обсяг вивчення в закладах середньої освіти, становить не менше 40%).

2.3. Перелік дисциплін вибіркової частини навчального плану формується на підставі заявок кафедр Університету (додаток 1), які забезпечують загальну та професійну підготовку з певної спеціальності. Пакет заявок включає анотацію вибіркової навчальної дисципліни, навчальну та робочу начальну програми. При формуванні заявок на викладання навчальних дисциплін необхідно дотримуватися принципу забезпечення викладання навчальних дисциплін профільними кафедрами.

2.4. Формування переліку вибірових навчальних дисциплін передбачають наступне:

- вибірові дисципліни циклу загальної підготовки передбачають поглиблення знань студентів у галузі історії та культурології, філософії та суспільно-політичних дисциплін, економічних засад, іноземних мов, інформаційних технологій тощо;

- вибірові дисципліни професійної підготовки мають на меті підвищення рівня базових знань, що формують основні засади фахової підготовки, дозволяють набути додаткових фахових компетентностей, опанувати різні спеціалізації обраного фаху.

2.5. Здобувачі певного ступеня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших спеціальностей (спеціалізацій), за погодженням з деканом відповідного факультету. При цьому вибір таких дисциплін здійснюється в межах кредитів, передбачених для циклу загальної підготовки.

2.6. У переліку курсів вільного вибору студентів кількість вибірових навчальних дисциплін має, як правило, не менш як вдвічі перевищувати кількість дисциплін, обсяг яких забезпечує формування вибіркової частини навчального плану.

2.7. Обсяг вибіркової навчальної дисципліни визначається відповідною кафедрою та має становити від 3 до 5 кредитів ЄКТС. Кафедра визначає семестр, з якого студент може обирати дисципліну для вивчення, враховуючи принцип логічної послідовності викладання курсів.

2.8. Для формування вибіркової частини навчальних планів підготовки здобувачів вищої освіти на наступний навчальний рік кафедри не пізніше 10 квітня подають переліки та пакети заявок вибірових дисциплін:

- циклу загальної підготовки – на розгляд науково-методичної ради Університету,

- циклу професійної підготовки – на розгляд науково-методичної ради відповідного факультету.

2.9. Рішення про включення вибіркової дисципліни до переліків циклу загальної підготовки, її обсяг (у кредитах) та термін вивчення ухвалюється

науково-методичною радою Університету та затверджується на засіданні вченої ради Університету не пізніше 30 квітня.

2.10. Рішення про включення вибіркової дисципліни до переліків циклу професійної підготовки, її обсяг (у кредитах) та термін вивчення ухвалюється науково-методичною радою відповідного факультету та затверджується на засіданні вченої ради факультету не пізніше 30 квітня.

2.11. Студенти Університету мають можливість опанувати сертифікатні програми, по закінченні яких видається окремий сертифікат устанавленого зразка, що засвідчує здобуття студентом додаткової кваліфікації. Вони дозволяють сконцентрувати зусилля на додатковому напрямі освіти, що може суттєво поліпшити перспективи подальшого навчання (вибір магістерських програм) і майбутнього працевлаштування студентів.

2.12. Сертифікатна програма, що передбачає отримання студентами додаткової кваліфікації в межах спеціальності, включається до навчального плану як блок вибіркового навчальних дисциплін, обсяг яких дорівнює блоку дисциплін спеціалізації (другої предметної спеціалізації).

2.13. Сертифікатна програма, що передбачає отримання студентами додаткової кваліфікації з інших спеціальностей, включається до навчального плану як блок вибіркового позакредитних навчальних дисциплін. Навчання за сертифікатними програмами такого типу здійснюється на платній основі.

2.14. Сертифікатна програма містить обов'язкові та вибіркові дисципліни, перелік та обсяги яких затверджуються рішенням ученої ради Університету за поданням відповідної кафедри (кафедр), погодженим із першим проректором. Зарахування студентів на сертифікатні програми здійснюється за їх заявами наказом по Університету. У наказі визначається координатор відповідної сертифікатної програми.

3. Порядок запису студентів на вивчення дисциплін вільного вибору.

3.1. З метою ефективного впровадження норм чинного законодавства щодо забезпечення права студентів на вибір 25% дисциплін навчального плану та обмеження можливого впливу на самостійний вибір студента з боку викладачів Університету здійснюється електронний запис на вибіркові дисципліни, який регламентується «Положенням про систему електронного запису студентів на вивчення дисциплін вільного вибору».

4. Формування вибіркової частини робочого навчального плану.

4.1. Для конкретизації планування освітнього процесу на кожний навчальний рік складається робочий навчальний план, що затверджується ректором Університету.

4.2. Робочі навчальні плани складаються деканами факультетів щорічно на наступний навчальний рік і до 15 березня (для I курсу ОС «бакалавр» та ОС «магістр» – до 15 травня) подаються до навчального відділу.

4.3. Робочий навчальний план має наступну структуру: графік освітнього процесу, посеместровий план освітнього процесу, зведені дані бюджету часу, графік та терміни проведення практик, види та терміни проведення атестації.

Оформлення робочих навчальних планів має бути виконане у відповідності до затвердженої форми (Форма № Н-3.02а).

4.4. План освітнього процесу робочого навчального плану включає нормативну та вибіркочу частини. Нормативна частина робочого навчального плану заповнюється відповідно до навчального плану спеціальності з вказівкою кафедр, за якими закріплюється викладання нормативних дисциплін.

4.5. На підставі результатів електронного запису для вивчення дисциплін вільного вибору складається вибіркоча частина робочого навчального плану. Декан факультету готує подання до навчального відділу з метою формування наказу про затвердження вибіркової частини робочих навчальних планів (додаток 2), вносить до робочого навчального плану перелік вибіркових дисциплін, що будуть вивчатися на кожному семестрі наступного навчального року, їх обсяги в кредитах ЄКТС, розподіл навчальних годин, форми контролю та назви кафедр, за якими закріплюється викладання вибіркових дисциплін.

4.6. Зміни та доповнення до робочого навчального плану вносяться лише на основі наказів ректора. Копії наказів (витяги) додаються до усіх примірників робочого навчального плану.

Додаток 1

Голові вченої ради ІДГУ
(факультету _____)

(П.І.П.)

завідувача кафедри _____

(П.І.П.)

ПОДАННЯ

Прошу включити наступні дисципліни до переліку вибірових дисциплін загального/професійного циклу навчального плану підготовки студентів ОС «бакалавр/магістр» з галузі знань _____ за спеціальністю _____.

№	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Всього годин	аудиторні	Лекції	Практичні / семінарські	Лабораторні	Самостійна робота	Термін вивчення

Пакети заявок (анотації, навчальні програми, робочі навчальні програми) додаються.

(дата)

(підпис)

Ректору ІДГУ
проф. Кічуку Я.В.
декана факультету _____

(П.І.П.)

ПОДАННЯ

Прошу затвердити переліки вибіркових дисциплін робочих навчальних планів підготовки студентів ОС «бакалавр/магістр» на 20__ / 20__ н.р.

Шифр	Назва дисципліни	Кількість кредитів	Всього годин	аудиторні	Лекції	Практичні / семінарські	Лабораторні	Самостійна робота
(код і назва спеціальності)								
1 семестр								
2 семестр								

(дата)

(підпис)